

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CENTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITG, NÚM. 20, BOTIGA BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
Fòra de Barcelona, cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50.—EXTRANGER, 2'50

Dos homes y dugues èpoques

Aquet va presentarla per no haver de firmar una pena de mort.

Aquet l'ha presentada per... tot lo contrari.

LA LLISSÓ

No vareu sentirlo batre fortament, diumenge passat, el cor de la nació, commogut per l'espectacle llunyà de l'etern Misteri de dolor que

anava a oferirseli? ¡Quina interessantíssima complicació que es el cor de la Ciutat! Vosaltres divagueu per les vies aparentment indiferents, us aturidin en la remor simfònica de les turbes; y la palpitació coral del poble batega

sota la vostra mà, canta a la vostra orella els seus odis multiplicats y bronzents, les seves amors idolàtriques y sublins... Deixeu-me creure que'l diumenge passat aquesta polifonia imensa entonà la cansó dels remordiments fu-

turs, y demanà pietat pera sí meteixa, a l'obscura y reelada sentència del pervenir... Vull treure, d'aquella diada, una afirmació de consòl poderós: la vida d'un home, la vida d'un criminal provat, basta pera alsar en pes

l'ànima d'una nació, pera suspendre les activitats d'un poble, y concentrar les vibracions en un sol batec. Res com aquets moments pera posar a prova el tremp dels caracters, segons quina sia la consciència de la part personal de cadascú en el remordiment total, en la culpa colectiva. El qui no senti en sí meteix, en aqueixes hores, el contracop de l'emoció pública, el glop de sang afuïnt-li al cor en el refluix d'aquella sistole, no es digne d'anomenarse ciutadà ni home.

«Judicis? No...—Jo be hauria volgut veure en la decisió governamental una nítida fixesa en l'amplitud de la clemència, qui'm permetés endressar a un partit advers la meua intensa felicitació; però les circumstancies no ho han volgut. Dolorós espectacle aquest, en que la vida d'un home's balanceja sobre'ls atzars d'un equilibri d'entrevistes, ont la generositat dels impulsos topa ab la prosa de les raons d'Estat y l'harmonia entre'ls membres del poder executiu y la tenacitat de les resolucions preses.—En quant a la decisió reial, sia la que sia la part que toqui an el Consell del govern, jo m'inclino davant la gracia del gest en una profunda reverència, que es tant més cortès per esser d'un adversari, però declaro que no sabria extremar els entusiasmes per la dàdiva d'una vida, d'una vida que cap humà pot concedir, perquè cap humà pot disposarne.—El *Candide*, de Voltaire, té sobre aquet punt una pàgina d'eterna ironia.

Però jo no vull escatimar les gratituds. El ministeri Canalejas, d'una o altra manera, ha refrendat la gracia de set condemnats a mort; y després d'una crisi nominal, continua exercint el poder. Està be. Però això significa que, dins la monarquia, aquet govern encara es el més conforme ab les imposicions del temps, ab aquella corrent humana, humana en tots els sentits, qui arrenca de l'Octubre de 1909. Més clar: el maurisme ha suferit una clara y absoluta condemnació, per part del poble, per part del poder executiu, per part de la corona. Aquesta es la suprema ensenyansa de la diada. En Canalejas, qui no pogué dir clar, aleshores de la discussió sobre'l procés Ferrer, la seva opinió sobre aquella negativa d'indult, acaba de dir-la ara ben explícitament. «Hi ha cap comparació possible, com a grau de criminalitat, entre qualsevol dels cinc executats per la repressió maurista, reus verament politics, y qualsevol dels set indultats per en Canalejas? La veu de l'opinió no es mai perduda, y la seva acció trascendental opera a través les més contraries apariencies. Si en el trascorrer de la política espanyola hi ha lògica, orientació, *esprit de suite*, aquets dies l'actual conservatisme ha rebut el cop definitiu. Que ho confessin: l'alegria general del poble, davant el gest del rei, haurà estat pera ells secreta ocasió de mal contingudes ires; y dic *secreta ocasió* perquè, tal volta per un habilitat maneig del govern, l'iniciativa regia del perdó veda les censures dels despietats...

Senyors de les dretes dinàstiques: la vostra conducta haurà estat deplorable. Alguns dels vostres periodics han arribat a la publicació d'inobles articles, que no firmaria un M. Deibler. Vagi a vosaltres la meua compassió, més aviat que'l meu despreci.—Y ara, deixeu-me dir que Barcelona, apart la noble actitud dels seus obrers, dels meus obrers, s'es manifestada, una volta encara, seca de cor, atacada de sospitoses indiferencies. Ella ha vist, repetides vegades, la pena de mort tacar la seva corona urbana, sense que unís a la meua veu de protesta un chor de súpliques honroses. Ella no ha unit tampoc an el clam d'aquets dies una solidaritat no ja espanyola, sinó humana, com si la lluita de castes hagués pres, en el clos ciutadà nostre, un aspecte de guerra sense quarter... Y en quant a certes sollicituds d'indult, haurien de saber, els qui les adressaren, que la reserva de la protesta contra el crim es, en tals casos, un dissimul que desvirtua y anula la sinceritat de la demanda...

Mai com ara, ciutadans, pera elevar an el poder public un clam definitiu contra la llei de mort. Això seria la més alta de les lliçons patriòtiques que Espanya pogués donar a les nacions no arribades encara a tal dignitat. Jo m'honro tenint a carrec meu, en el proxím Congrés de la Llibertat, una ponencia contra la bàrbara pena. El poder lligislatiu obrirà aquesta setmana les seves portes; ¿per què no hi fem arribar el retop d'aquella gran emoció que alçava els cors diumenge passat, pera evitar-se el remordiment y la culpa davant les humanitats millors que la nostra?

***

Afortunadament, acaba de liquidarse sense sang una enutjosa qüestió. El perdó suprem, que ha causat la crisi del govern, haurà salvat el govern, oferint-li l'honra d'aqueix refrendament d'indult, que serà una data històrica. La pausa serena ab que s'haurà portat el procés de Cullera ha evitat el perill de les ires impulsives dels primers moments, que sempre inclinen a les venjances. La única anormalitat serà, davant l'història, la jurisdicció excepcional que, per raons que no'ns han convensut, haurà estat encarregada de judicar. En els disturbis de

caracter politic s'observa, entre nosaltres, en l'opinió del primer moment, una tendència a encarregar a jurisdiccions o lleis d'excepció, y per tant més severes, el coneixement de les causes. Això s'oposa a aquella regla jurídica de que les coses favorables a l'acusat han d'interpretarse ab amplitud: *Favorabilia amplianda*. Pera no citar més que un altre exemple, recordi's que'l matador d'en Cánovas fou judicat per jurisdicció de guerra en virtut d'una llei d'explosius que mai podia, jurídicament, alcançar-lo, com va reconeixer després el propi comte de Romanones.—Es precís que aquestes excepcionalitats no serveixin de precedent.

GABRIEL ALOMAR

Per la justicia y per humanitat

Els presos nomenats politics, que extingixen condemna en la presó d'aquesta capital, han redactat un raonat document, que dirigeixen als diputats de tendència lliberal. L'escrit dels detinguts politics ve a esser com una crida humanitaria, a la qual no cal dir que de cor ens associem nosaltres, que estímem una vergonya el que en ple siglo XX hi hagi encara qui's vegi sotmès a romandre entre reixes per haver caigut en un delict que califica el Codig d'opinió.

En la presó de Barcelona,—diuen els autors del document y després d'extendre's en algunes atinades consideracions de caracter general—en la presó de Barcelona's troben avui alguns condemnats pels successos ocorreguts durant la setmana de Juliol. Dos d'aquets presos, els més castigats per la sort, purguen una condemna de sis anys, en tant disfruten d'una llibertat complertament y tants d'altres condemnats per la mateixa causa, damunt dels quals pesaven penes de vint anys de presiri, quan no la de reclusió perpetua.

Aquesta circumstancia, digna d'esser tinguda en compte, es la que mou principalment als presos a demanar una ràpida y justíssima correcció.

Ademés dels reclusos pels fets de Juliol, se troben també en la Model vuit o deu condemnats en meritis de la llei de Jurisdiccions; d'aquets n'hi ha algun que ja fa la friolera de vint mesos que ve extingint condemna.

L'exposició dirigida, com diem, als diputats s'ocupa també de les víctimes d'aquesta llei maleida. Pensen els autors de l'escrit que, tota vegada que la concessió d'un indult demanat per la massa del país acaba d'estalviar a Espanya un dia de dol, que, disposat com sembla que está el Govern a rectificar antigues actituds no gaire en consonancia ab l'esperit lliberal, que hauria d'haver sigut la seva norma de conducta, fora lo més encertat concedir de nou un indult o amnistia ben ample, que, a l'hora que resolgués d'un cop l'assumpte de la setmana de Juliol, servis pera lliurar als honrats delinqüents de la ploma dels horrors y les anguixes del captiveri.

Si els diputats liberals,—afegeixen en l'escrit—els republicans en primer lloc, s'imposessin l'obligació de demanar sèriament an en Canalejas la concessió d'una amnistia o indult de caracter general, estem més que segurs que se sortirien ab la seva, per mica d'energia que possessin en la demanda.

En nom y representació seva, y en el dels seus companys que no han pogut ferho, firmen en Llorens Pahissa, en Fermí Sagristà, en Trinitat Alted, en J. Costa Pomés, en Francisc Rullo, en Frederic Artigas, en A. Díaz de los Reyes y en Lluís Castellà.

Per la nostra part, creiem que farien santament, els diputats, en escoltar la veu d'aquestes víctimes de la repressió y l'odi reaccionaris.

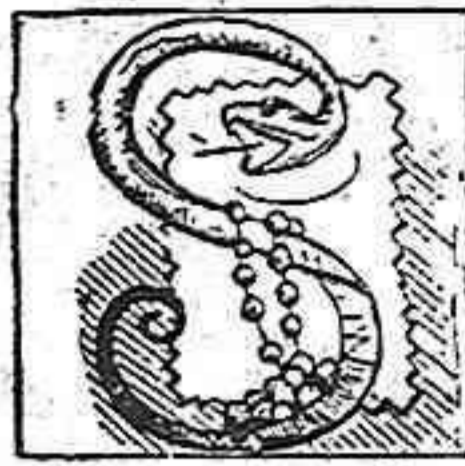
En un país de llibertat, els que en el document de referencia clamen avui per la lliberació seva y la dels seus amics no haurien entrat en la presó. Sols a Espanya poden donarse enormitats jurídiques com la que la seva situació comporta.

Convé, per lo tant, embestir de dret an en

Canalejas, y no parar fins a arreñcarli l'indult o l'amnistia que reintegri als presos nomenats politics l'afecte de les seves famílies, dignes d'una major sort que la que fins ara han tingut.

X.

EL MAJOR DANY

Sels homes de l'Esquerra Catalana, que esmersen les seves energies en destruir l'obra mateixa que ells iniciaren ab son talent y que acabà el poble ab son entusiasme; si els diaris republicans, que, en lloc de ferse portaveu d'un ideal, se fan ressò de petites passions particulars; si els inspiradors de casinets, que fan servir l'entitat en que caciquen de bastó pera apallisar als correllionaris, en lloc de ferne un centre d'acció feconda ont s'hi propaguin constantment idees redemptores; si tots els que a Barcelona, cap y casal de Catalunya, fan política negativa y destructora sapiguessin el mal que ocasionen ab la seva conducta desatentada, a bon segur que, després d'un sever examen de conciencia, farien un acte de contricció, y, esberrant del seu cor fins l'ombra d'antics odís y petites enveges, inspirarien tots els seus actes futurs en el més pur amor a l'ideal, en la més absoluta de les generositats y en la més fraternal de les tolerancies.

A l'escalf de l'entusiasme que despertà la formació de l'Unió Federal varen fondre's en estreta abraçada els elements republicans de tots els pobles rurals y de totes les viles importants de la terra catalana. L'unió de tota la gent dispersa que professava ideals avançats va fer que'ls retrats, els neutres y els indiferents sortissin de les ombres ont s'amagaven, inactius, y, engruixint els partits d'Esquerra, formaren en molts indrets forts nuclis que plantaren cara al caciquisme, fins aleshores omnipotent. Els barcelonins no saben lo que significa y el perill que enclou el revoltarse contra'l caciquet brutal, que té al seu puny la vida y la bossa dels veïns; però els bons republicans confiaven que en les hores de perill no'ls faltaria l'apoi dels prohoms, diputats, senadors y periodistes que a Barcelona formaven una força potent ben capas de ferse escoltar y atendre en totes les esferes oficials, y fins a Madrid si fos necessari.

Avui que a tot arreu hi ha la lluita fermament empenyada, ¿en quina força confiarian els humils que han posat en perill la seva tranquil·litat, si els homes que componen l'element directiu de l'Esquerra Catalana inutilisen ab ses pecadores llengües o ab ses destructores plomes l'arma ab que's podia combatre al potent caciquisme rural?

Els pobles no són d'en Pau y d'en Pere; són federals nacionalistes, y's refien igualment d'en Pere que d'en Pau. Si els veuen distanciat, tractantse com rabiosos enemics; no sabran a qui dirigir-se demanant protecció, perquè temeran que si's dirigeixen a l'un despertaran l'antipatia de l'altre. Si no hi hagués altres raons pera imposar un major seny als elements directores de l'Esquerra, n'hi hauria prou ab el motiu poderosíssim de no destruir la confiança que una ferma unió inspira als pobles, y gracies a la qual la bona gent de fóra s'ha decidit a combatre al caciquisme, sanejant els districtes y posant generosament a la disposició dels prohoms actes de diputat y una força immensa fonament lliberal y netament catalana.

JEPH DE JESPU

Camí del Congrés

MONOLEG

El senyor Canalejas surt de casa. Ja al carrer, mira a dreta y a esquerra ab aire desconfiat y, convensut de que per allí no hi ha ningú que fassi cara de sospita, empen lentament la marxa cap al Congrés. Y comensa a enraonar.

—Ha arribat el temut dia.

Ha sonat l'hora fatal

d'anà a passar la bugada

al safreig dels diputats.

¡Jo que, quan vaig despedirme'n,

la vigília de Sant Joan,

me creia que aquesta fetxa

no havia de venir mai!...

¿Ont sou, hores delicioses

de la campanya estival?

¿Què us heu fet, nits d'alegria

viscudes a prop del mar?...

Don Emiliano o un valent... «a posteriori»

—Brrrr!... Si m'haguessin deixat fet a mi, aquesta vegada!...

(Se cargola nerviosament el bigoti y modera involuntariamente el pas.)

Y be, ¿què passarà ara?

¿Per ont se'm despenjaran

aquesta colla d'heretges?

Si es cert lo que m'ha explicat

el comte de Romanones,

venen els republicans

tan esmolats y tan fieros,

que no fora gens extrany

que algun dia la Creu Roja,

ab el botiquí ambulante,

ens hagués de vení a veure.

¡Vès si estem ben arreglats!...

De tots modos, jo no'm dono;

soc al ball y haig de ballar.

Si m'ataquen ab mesura,

correspondré al seu atac

ab la mateixa prudència,

però si'm venen ab brams,

y gosen amenassarme

y'm volen fer por, rebran

y sabran lo que es un home

quan se veu acorralat.

(Torna a cargolarse el bigoti y s'arregla els lentes, que li cauen.)

No obstant, com més prop m'hi trobo,

més sento que'm van minvant

dintre'l meu cor les agalles...

¡Ah!... ¡Malhaja el carcamal

que va inventà aquestes remores

de Congressos, y Senats,

y Parlaments y romanos!...

Té!... Ara jo entraré allà;

al entrar seré ministre

y, com a tal, se'm faran

les acatacions degudes,

però, després del debat,

quan cap a casa me'n torni,

¿ho seré encara?... ¡Quí sab!...

¡Quí sab si aquet mateix vespre,

mentres la gent soparà

y vessarà l'alegria

en cafès, cinés y bars,

els venedors de diaris

correran per'quí, cridant:

¡La caída del Gobierno!...

¡Ai de mi!... ¡Quí sab! ¡Quí sab!...

(Don Josep ha arribat al davant del Congrés. A dos passos del llindar s'atura un moment, com si temés haverse oblidat alguna cosa. Després d'una curta vacilació, pregunta al porter, baixant discretament la veu, ¿ont es, pera un cas d'apremiant urgència, la Casa de Socorro més proxima, y, ja informat respecte a aquet punt, se fica resoltament a dins.)

C. GUMA

N les maniobres—no trobem altra manera de calificar-les—en les maniobres que com a final del procés de Cullera hem vist realisar aquets dies, ¿ha procedit el senyor Canalejas ab complerta bona fe y impulsat no més per la forsa de les circumstancies, o ha operat deliberadament

circumstancies, o ha operat deliberadament

com a astut monarquic que, aprofitant l'ocasió, passa a ulls clucs per damunt de tot, pera anar directament al seu objecte?

Difficil es, en els actuals moments, contestar an aquesta pregunta. Tants motius hi ha pera inclinar-se a una cosa com pera suposar l'altra. Lo cert es que, tinguin raó els que consideren an en Canalejas un perfecte monarquic, o'n tinguin els que'l creuen un pobre panell que'l vent fa girar al seu gust, el resultat de la tremenda agitació d'aquets dies aquí el tenim:

El País felicita al rei.
La premsa reaccionaria aclama al rei.
Els diaris avansats aplaudeixen al rei.
Per tot arreu se senten crits de: Visca el rei!

Si lo que en Canalejas se proposava era això, ja pot ben dir que ho ha conseguit. Y si no s'ho proposava, també.

Havia de succeir.

Els diaris italians que no tenen pa al ull comensen ja a escamarse de la duració de la campanya de Tripoli.

N'hi ha alguns que, més o menos veladament, critiquen les darreres operacions y insinuen certs dubtes sobre la capacitat de diversos jefes militars.

Y no falta qui's pregunta com s'explica que quatre turcs y una dotzena d'alarbs, sense medis ni organització, tinguin tant temps entretingut un exercit de 50.000 homes, hostilitat dia y nit y obligat, a pesar dels seus poderosos elements, a mantenirse continuament a la defensiva.

¡Pobre Italia!

Si ara, tot just en el comensament del seu calvari, ja's lamenta aixís, ¿què farà dintre de tres o quatre mesos?

En honor dels interventors de l'Esquerra en les passades eleccions municipals, va celebrar-se el diumenge una simpática festa, organizada pel Centre N. R. del Districte quart.

Ens sembla molt be l'homenatge, y rebim els interventors que s'ho mereixin la nostra felicitació més sincera.

Però també ens semblaria be que als que ab aquet caracter figuraren en la mesa d'una secció del quart districte y dels quals, a son degut temps, ja'n diguerem alguna cosa en aquestes columnes, se'ls ensenyés, pera un'altra vegada, a intervenir millor y ab més coneixement de la llei de lo que en la darrera batalla electoral varen ferho.

Nosaltres som aixís: al pa, pa, y als interventors ineptes, la correcció merescuda.

¡Admirable!

Parlant d'una reunió que s'havia de celebrar el passat diumenge, deia aquell vespre un diari:

«A les cinc de la tarda devien reunir-se en l'Ateneu Barcelonès els directors dels periodics avansats pera tractar de veure què's deu fer pera obtenir l'indult del Chato de Cuqueta. Però els encarregats de convocar la reunió se'n descuidaren, y...»

Y, res: que si el rei, per la seva propia iniciativa, no l'arriba a indultar, el Chato va l'endemà al pal, ab la natural sorpresa dels directors dels nostres diaris avansats, que llavors, potser, més actius que'l dia anterior, s'haurien reunit a corre-cuita pera veure què s'havia de fer... pera organitzar un bon enterro.

Posanthi una mica de bona voluntat, els governs poden engendrar lleis, crear estats d'opinión, preparar guerres, firmar paus...

Lo que, per talent y habilitat que tinguin, no poden fer es inventar diners.

Aquesta es, segons tots els indicis, la roca aont s'estrellarà, a no tardar gaire, la nau de la situació que presideix el senyor Canalejas.

Prou en Rodrigáñez, acudint a tota mena d'argucies, s'esforsa un dia y altre en enganyar al país, fent jocs malabars ab els números. «Nivellació... Sobrant... Reserves...» ¡Paraules, paraules!... Digui lo que digui y fassi lo que fassi, la veritat es que a la caixa no hi ha un clau.

¿D'aont sortiran, doncs, els milions que pera satisfer les enormes necessitats presents fan falta a l'Hisenda? Arribats ja als ultims termes de la capacitat contributiva del poble espanyol ¿què s'inventarà pera resoldre el conflicte economic que inevitament va a presentarse?

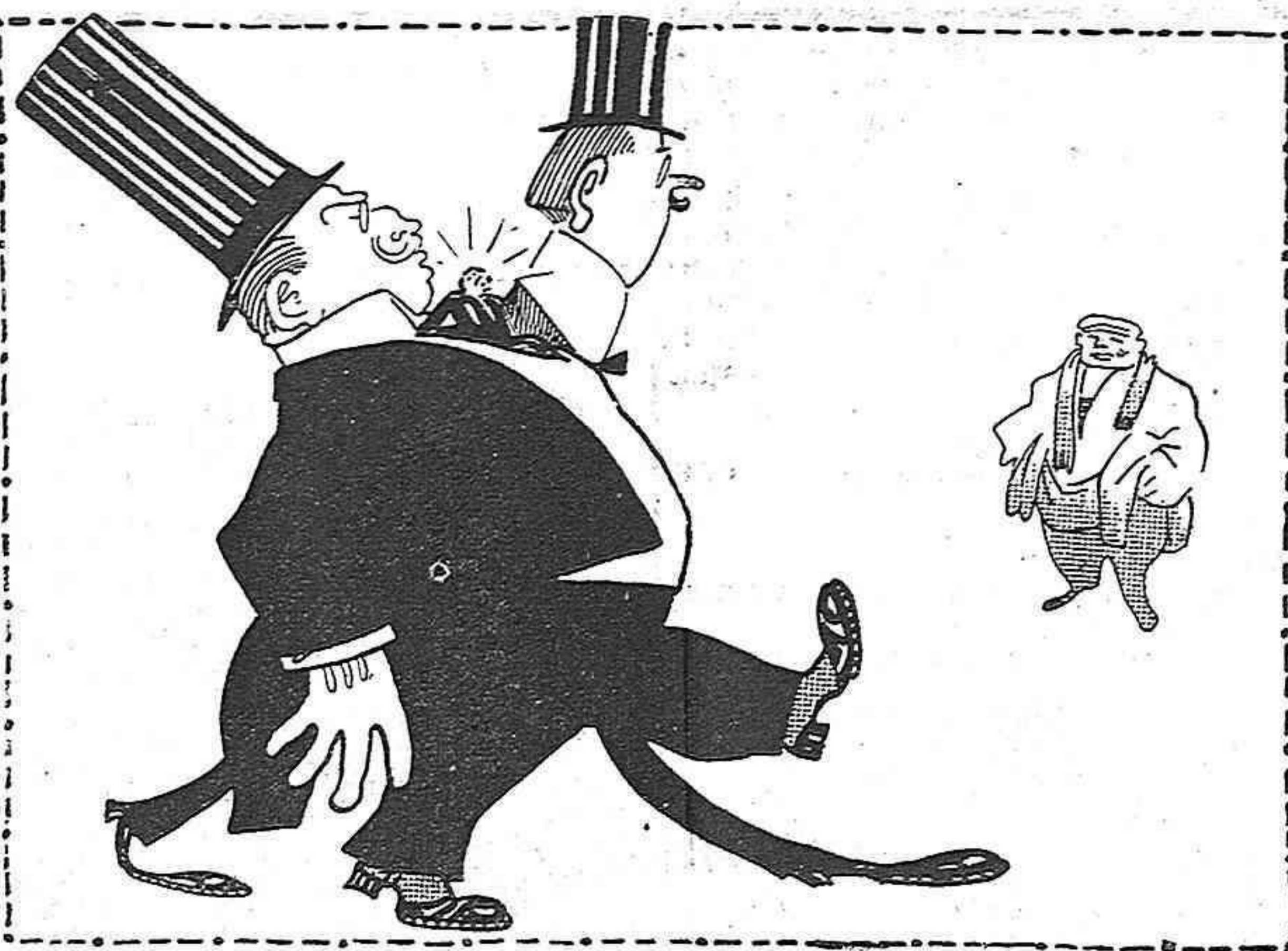
Si en Canalejas hagués de creure'ns, nosaltres li aconsellariem que'l dia de l'obertura del Parlament comensés a llegir aquell poemeta d'en Campoamor:

«Por donde viene la muerte.»

S'ha resolt, y creiem que s'ha resolt bastant be, la crisis política francesa.

Enredat en la xarxa del seu extrany maquiavelisme y quasi obligat a dimitir pels seus propis companys, M. Caillaux ha sigut substituít

Aquí els tenim

Tot el partit monarquic de Barcelona, anant a rebre a la princesa.

per M. Poincaré, senador, ex-ministre, pertencient al grupo de l'Unió republicana y molt ben vist per totes les demés fraccions avansades.

El nou Gabinet, constituít ab menos dificultats de lo que generalment se suposava, es lo que se'n diu un Govern «d'altura». Dos homes que ja han sigut primers ministres, en Bourgeois y en Briand, no han tingut inconvenient en acceptarhi una cartera, baix la presidencia de M. Poincaré. Potser cap polític espanyol hauria sigut capax de ferho. Figuren també en el ministeri en Delcassé y en Millerand; aquell ab la cartera de Marina y aquest ab la de Guerra.

En suma; una situació, intelctualment, fortíssima, y que si no fa obra feconda no serà pas per falta de caps.

Y, de moment, això es tot.

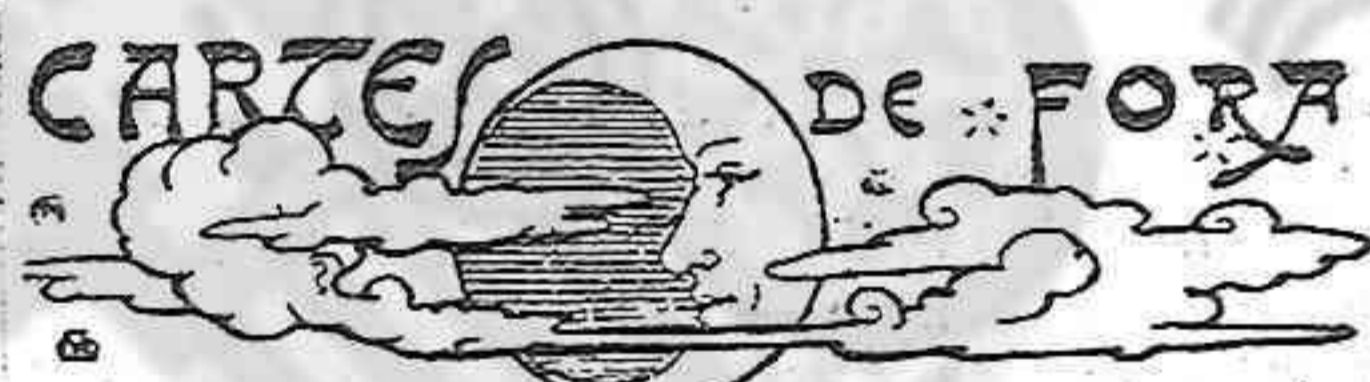
***

Lo que ara convé es que'l nou Govern, coneixedor de la gravetat de l'hora actual y de les causes que han ocasionat la caiguda de M. Caillaux, solucioni ab promptitut els problemes que aquet li deixa y tingui ben presents les paraules que al esclatar la crisis escrivia en Jean Jaurés:

«Set anys d'imprudencia, d'imprevisió, de diplomacia a un temps megalòmana, misteriosa y deslleal ens han portat al més funest caos. Y no són pas les disputes subalternes dels ministres les que'ns curaran el mal.»

L'advertencia, a més de ser d'amic, es d'home que sab veure be y serenament les coses.

Val la pena d'escoltarla.

FIGUERES, 14 de Janer.

A Roses, com tothom pot molt ben saber, hi han esmuletetes de les hicas de Maria, y ara no'n tenen prou de dedicarse a l'ensenyansa religiosa, se dediquen a fer teatre y cine (¡llàstima gran que no fassin ball, que hi podriem ballar un garrotin!), ab un preu d'entrada de 35 centimets, als qual (s'ha de dir tot) hi concurreix tot el poble rosenc.

A Roses hi han molts lliurepensadors, anticlericals, ateos, etc., etc. Y escuso dirli que'ls mateixos republicans, lliurepensadors, anticlericals, etcètera, etc., hi assisteixen en pes.

¿Aquest es el vostre lliurepensament? ¿Aquesta es la vostra doctrina? Lo que es, que si això continúa, serà ben vergonyós pera'l poble de Roses.

ANGLÉS, 15 de Janer.

Segons noticies, ara a Anglés s'hi formarà un requeté de carlins, ab qual innovació sembla que hi està molt entusiasmat algun jovent de la vila, havent sigut nomenat quefe el gran veterano Carlets, qui'm sembla que serviria millor pera quefe de les... deixemho correr. Crec que pera'l país serà molt bo, perquè hi ha moltes vinyes y les respectaran, guardantles de que no s'hi posi la filoxera.

FIGUERES, 14 de Janer.

Els carca-catoliquets, segons veus que corren per aquí, diuen que'ns volen preparar una sorpresa. ¿Y sabeu què? Senzillament: que diuen que pera el dia 2 o 3 del mes que entrarem tindrà lloc un meeting carca-catolic.

¡Naturalment, s'acosta el Carnaval!

Tot país aont el «fer de pobre»s pren com una professió, està mal governat. — Voltaire.

SERVINT A LA PATRIA

La gent vulgar, que censura no més per vici, suposa que'l fer de ministre es cosa tranquila, dolça, segura...

Pregunteuli a un aprenent tocat de ganduleria quin ofici, ab gust, faria: —Ministre!—us dirà al moment.

Menjar be, beure xampany per tot dia; passejarse; pronunciar, per defensarse, quatre discursos cada any.

Ser gerent de grans empreses; assistir a les recepcions; saber ballà uns rigodons y fer broma ab les marqueses.

Colocà en el Ministeri amics que'l camí li aplanen; anà als Consells quan li manen y presidí algun tiberi.

Portar sempre el vestit nou; firmar decrets, cessanties... tenir gendres, passar dies, y embutzacarse un bon sòu.

Ignorants o mal-pensats, aixís al ministre veuen. ¡Infelissos! Si això's creuen, y que'n van d'equivocats!

Es molt bonic, certament, mirat de lluny y per fóra; prò, per dins y de la vora, ¡no n'es poc de diferent!

Cor, cervell, vida y salut posà al servei, cada dia, de la Patria, ab energia, ab constancia, ab fe, ab virtut!...

Vegin si tenen raó aquet carrec d'envejarlo, que, sovint, per no arguantarlo presenten la dimissió.

Ja sé lo que alguns diran: —¿Y els servidors més senzills que, rodejats de perills sufren penes en gran, quan la seva situació no puguin ja suportarla, ¿a qui poden presentarla la dimissió?

VERDUM

El cortisà

UAN, diumenge passat al vespre, les pissarres dels periodics barcelonins van donar al public les noves de l'indult del Xato de Cuqueta y de la dimissió del ministeri Canalejas, se pogué apreciar un curiosíssim fenomen. Ens referim a l'alegria general ab que la caiguda del govern demòcrata fou acollida. Tothom n'estava content. Y d'una manera especial els liberals y els demòcrates veritables. Ni el mateix perill de la tornada d'en Maura al poder va ésser prou pera que fos vista ab algun disgust la dimissió d'en Canalejas.

Aquet fet, per sí sol, es ja una sentència condemnatoria pera'l president del Consell.

Després de dos anys d'estar en el poder aqueix home, considerat com el més radical de la monarchia, les esquerres espanyoles el consideren, si fa o no fa, a la mateixa alsada d'en Maura, y fins per dessota d'aquest en algunes qüestions. Tots els proposits y totes les idees d'en Canalejas se li han esbravat en paraules.

Als que li preguntin què ha fet en dos anys de governar, no més pot respondre que ha fet discursos: discursos davant dels periodistes, davant del rei, davant de les Cambres, davant dels amics, davant del porter de casa seva...

***

En Canalejas, el radical d'abans, ha resultat el polític cortisà per excelencia. Es cent vegades més cortisà ell que no pas en Maura. En la darrera crisis s'ha evidenciat perfectament. Desautorisat pel monarca, al concedir aquest un indult que el govern se negava a aconsellar, en Canalejas presentà la dimissió colectiva del gabinet, però s'encarregà novament del poder al cap d'unes quantes hores. Una mitja rialla y uns quants copets a l'espatlla el convenceren tot seguit. De ben diferenta manera obrà en Maura en aquella famosa crisis de l'automobil.

Hi ha qui creu—y ho ha escrit—que tot lo que succeí ab l'indult del Xato de Cuqueta va ésser una comedia preparada previament, y que en Canalejas se resignà a representar un paper trist y antipatic a cambi de l'enlairament de la figura de don Alfons, que ha aparegut davant de la nació com a més liberal, més pietós y més magnanim que'l seu govern. Però nosaltres no ho creiem, això. Ens sembla que en Canalejas no va aconsellar l'indult del reu de Cullera perquè comprenia que, al ferho, quedava en terrible contradicció, ja que abans no s'havia cregut en el cas de fer indultar al pobre fogainer del Numancia. Es indubtable que'l delictes del Xato de Cuqueta fou molt pitjor que'l d'aquell afusellat en el mar, y que la tragedia de Cullera no té comparació ab l'acte d'indisciplina d'aquell navili de guerra. Qui havia deixat matar a un home per lo del Numancia, podria fer que no se'n matés cap per lo de Cullera? Aquest argument irrefutable l'haurien empleat els diputats republicans a l'obrirse les Corts. Y en Canalejas no hauria pogut donarhi cap explicació satisfactoria. Aquest es, al nostre entendre, el motiu de la conducta d'en Canalejas.

FULMEN

COSES DELS LERROUXISTES

Els nostres lerrouxistes han demostrat, una vegada més, que són una gent especialíssima. A estones resulten comics, y a estones odiosos; però sempre extraordinaris. Pera ells no hi ha lògica, ni conseqüencies, ni sentit comú. Sembla que visquin fóra del temps y de l'espai.

Se'ls acudí, el passat dissabte, declarar pera'l dilluns següent la vaga general a Barcelona. Y feren la declaració en un miting del seu partit celebrat en la Casa del Pueblo. L'idea, en sí, era simpática a la classe obrera barcelonina; però els elements netament obreristas se mostraren, ab raó, disgustats per la forma improcedent y exclusivista ab que s'adoptà la resolució. A l'endemà, diumenge, els lerrouxians van comprendre el seu desacert, y van voler esmenarlo convocant una reunió d'entitats y periodics en la redacció d'El Progreso. Però la convocaren de qualsevol manera, sense solta ni volta. Era pera les onze del matí, y no avisaren a ningú, limitantse a publicar la nova de la reunió en un article de la seva gaseteta; ni tan sols tingueren esma d'avisar per telefon als periodics y a les entitats que'n tenen. Així resultà que acudiren a la convocatoria poques entitats, y quasi totes del titulat partit radical, y que'ls acords nasqueren sense la forsa moral necessària. Se decidí, en conseqüencia, convocar una reunió de directors de diaris a les cinc de la tarda, y la gent d'El Progreso's descuidà de convocarlos oportunament. Totes aqueixes faltes eren de mal auguri pera l'exit de la vaga general que's preparava. Sort que l'indult del Xato de Cuqueta va fer innecessaria la protesta.

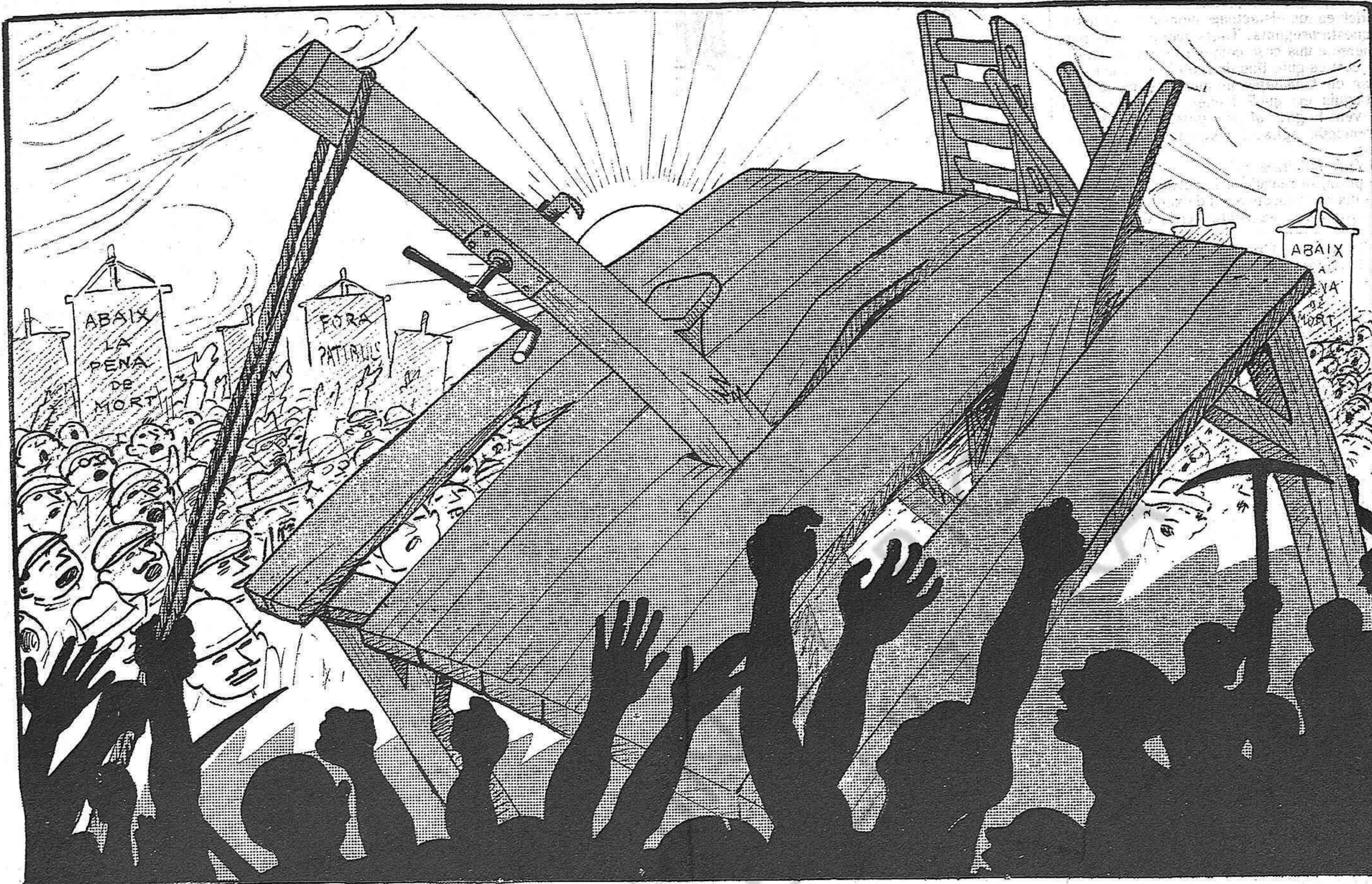
Doncs be: després d'això, els lerrouxistes encara s'han cregut ab dret pera malparlar als qui, ab raó, se queixaven de la pèssima forma ab que's portava el projecte de vaga. Diuen que no calia mirar detalls y que tothom havia de secundar els seus plans. Però si el primer de no secundarlos va ésser en Lerroux, que per telegraf els ordenà que s'estessin quietos! Y ademés, es que no's recorden aqueixos senyors que ells van fer fracassar la vaga del passat Setembre? Aleshores digueren que'l seu partit no estava obligat a secundar lo que iniciessin els altres. No obstant, ara volen obligar als altres a secundar lo que fassin ells.

A. R. y V.

A hi tornem a ser? Assegura un diari, molt ben informat sempre que's tracta de coses eclesiàstiques, que'l Papa, per disposició del qual s'havien suprimit, entre altres, la festa de

La veu del poble

—F'ora aquet trasto!

Sant Josep y la de Corpus, publicarà aviat una ordre tornantles a establir.

¡Quin galimaties!
Abans, es festa.
Després, no n'es.
Ara, torna a serne.
Ab les poques ganes de treballar que ja habitualment hi ha en aquet país, no més ens falta que'ns vinguin ab aquets enredos.
Ja veuran vostès com, quan siguem a Sant Josep y al Corpus, la gent, no sabent del cert si aquells dies són laborables o no, diran, imitant al filòsof:
—En el dubte, abstenente.
Y ab la major tranquilitat, se n'aniran a passejar.

Les amenitats del indult.
Segons els monarquics, el qui ha salvat la vida del *Chato de Cuqueta* es el rei.
Segons alguns diaris de Madrid, han sigut els defensors dels principals acusats.
Y segons els lerrouxistes, el *caudillo*.
¿Qui està en lo cert?
Ens sembla que a hores d'ara seria treball completament perdut tractar de posarho en clar.

Perquè, lo que deü pensar el *Chato*:
—El cas es que jo soc viu.
Y això sí que no hi ha ningú que ho dubti.

Diu un telegrama de Melilla:
«Ha sigut nomenat oficial de segona classe el moro Mokadem-Ali-Ben-Hach-Abd-el-Selam-Abalay.»
¡Mosca!
¿Volen dir que aquet moro no es portuguès?
Perquè això, més que'l nom d'un sol individu, sembla la llista de tot' una familia.

En celebració de la diada de Sant Antoni, el gremi dels cotxers de Barcelona va enviar, com de costum, un gran tortell a l'Arcaldia.
—Si, además d'en Sostres, n'havien de tastar tots els regidors, ja calia que fos gros— pensaran vostès.
Tractantse de cotxers, ja se'l poden imaginar com seria...
Com una roda de cotxe.

El nostre bisbe doctor Laguarda, tan enferrat aquets dies de correr entre les faldilles dels

Roperos, encara va tenir humor de pujar, la setmana passada, al cimbori de la Catedral, completament acabat.

L'ilustrissim pastor va quedar admirat de la vista que's domina desde allí dalt.
Y diu que deia, baixet, als acompanyants...

—Quina delicia, a l'estiu, quan fa aquell calor tan viu, poder tení un refectori a dalt de tot del cimbori!

Tema d'una conferencia donada en un Centre Conservador:

«Enseña y lucha de las Juventudes Conservadoras de España.»
Y comentaven dos socis del casinet del davant:

—¿Què voldrà dir això de *enseña*?
—Se refereix al grupo dels 14... Y *enseña*... vol dir que ensenyen la ceba.

Ecós reconstruats.
A Balaguer ha comensat a sortir *La Fals*.
Arri poc o molt.
Ja tenim l'eina; ara sols falta que'ls que la manegen sàpiguen donar el «bon cop».

Sinó que, per desgracia, l'experiencia ens demostra que en això de *cops* tant n'hi ha pera donar com pera rebre.

Ha quedat enllestit el cens del Partit lerrouxista.

Diu que hi figuren quinze mil noms, y com a detall curiós se conta el cas de que en Mir y Miró ha sigut el darrer d'inscriure's.

Ben mirat, això no es més que la confirmació d'aquella cèlebre sentencia cristiana que diu: «Los últimos serán los primeros.»
Per això ha firmat la última..., perquè es el primer tinent d'arcalde.

Un rector de montanya s'enfila al cossi de les mentides:

—Fills meus!... Sobre tot, les passions!... No us deixeu dominar per les passions!... Penseu que Cristo en va sufrir no més una y, si va haver de patir, el pobre!

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Oim, número 8
Tinta Ch. Lorilleux y C.^a

Tornemse'n a casa

—Esta vez nos ha salido un poquito desigual...